

31. august. 2020

Miljødirektoratet
post@miljodir.no

Referansepersone: Christian Steel

Ny forskrift om øvre ramme for utmåling av overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven

Sabima takker for anledningen til å svare på denne høringen. Sabima er en paraplyorganisasjon for de biologiske foreningene i Norge, med totalt medlemstall på om lag 20.000 personer. Hovedmålet for alt vårt arbeid er å stanse tapet av biomangfold for å sikre levedyktige bestander av alle naturlig forekommende arter i Norge, deres genetiske variasjon og økosystemene de er en del av.

Slik vi leser høringsnotatet ønsker Miljødirektoratet tilbakemelding på hvordan overtredelsesgebyret best kan utformes. Prinsipielt ønsker vi i Sabima at et overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven er av en slik størrelsesorden at de vil ha ent utgjør en preventiv effekt. Vi mener det vil sende et tydelig signal til virksomheter og allmenheten for øvrig, at overtredelse av naturmangfoldloven blir hardt slått ned på av staten. Gebyrene bør sende et signal om at overtredelser av naturmangfoldloven ikke blir tolerert og at staten vil slå ned på dem.

Gebyr etter naturmangfoldloven bør også være tilpasset den aktuelle lovovertrædelsen. Her er det verdt å merke seg at naturmangfoldlovens virkeområde er bredt og at overtredelsene av loven varierer sterkt i størrelsesorden og alvorsgrad, fra mindre ødeleggelser av små verneverdier, til katastrofale ødeleggelser av verdifull, vernet natur. Det er derfor viktig at rammen for gebyr tillater fleksibilitet samtidig som hensynet til forutberegnelighet ivaretas.

Sabima støtter direktoratets intensjon om å ha ulike rammer for gebyr for privatpersoner og foretak. Vi mener imidlertid at de foreslåtte øvre rammene er for lave og ikke tillater den fleksibilitet som trengs for å tilpasse gebyr til de ulike lovovertrædelsene som kan oppstå og dermed skape en reell preventiv effekt.

For foretak mener vi at med en øvre ramme så lav som 6 G, vil trusselen om et gebyr være liten for mange av landets store selskaper som ofte også har størst evne til å skade miljøet. En slik sum vil for mange foretak ha liten eller ingen preventiv effekt. Vi mener det vil være mer naturlig om den øvre ramme for gebyr for foretak kobles opp mot selskapets omsetning. Dette er en løsning som er beskrevet i forarbeidene til forvaltningsloven § 44,

Rammen må ikke nødvendigvis angis i kronebeløp. Det kan relateres til andre størrelser, for eksempel et nærmere bestemt antall rettsgebyr (R) eller folketrygdens grunnbeløp (G), eller en prosent av et foretaks omsetning i en periode. Det sentrale er at den private kan få en indikasjon på maksimalt sanksjonsbeløp for ulike typer overtredelser

Prop.62 L (2015 – 2016)

[vår utheving]

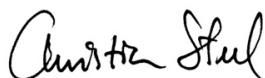
En slik løsning vil både ivareta hensynet til forutberegnelighet, slik direktoratet ønsker og forvaltningsloven § 44 krever, men samtidig tillate den fleksibilitet som naturmangfoldloven trenger.

For å kunne favne best mulig de ulike virksomhetene vi har, mener Sabima overtredelsesgebyret bør settes som en prosent av selskapets omsetning. Dette vil både være mest rettferdig ut ifra virksomhetene ulike størrelse, men også forventet praksis og forståelse av naturmangfoldets verdier.

Sabima mener også at terskelen for fysiske personer bør heves for å bedre oppnå balanse mellom fleksibilitet og forutberegnelighet. 2 G vil i mange tilfeller være en lav sum sett i lys av den aktuelle lovovertrædelsen og vil heller ikke fungere avskrekkende for en del av landets mer resurssterke personer.

Sabima mener overtredelsesgebyr bør være et sentralt verktøy for å sikre naturmangfoldlovens gjennomføring og etterlevelse. Det er i dag bemerkelsesverdig at kun to gebyr ser ut til å være ilagt etter loven. Dersom det også innføres en øvre ramme som er for lav, vil muligheten til å ilegge gebyr kunne bli ytterligere obskur.

Vennlig hilsen

Christian Steel
Generalsekretær Sabima